

Datum

2024-09-04

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

HVO-2024-1143

Yttrande

Till

Kommunfullmäktige

**Motion av Carin Gustafsson (V) och Anfal Mahdi (V)
om att införa fri ledsagning och ledsagarservice
STK-2024-588**

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Yttrande

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen bland annat då den modell som beskrivs inte omfattar nämndens målgrupp. Det som motionen beskriver som Laholmsmodellen omfattar ledsagarservice inom Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I Laholm får de som beviljas ledsagning enligt LSS ingen begränsning i antalet ledsagartimmar mer än att maximalt 10 timmar per dygn kan utnyttjas – det tas heller inte ut någon avgift för dessa timmar. För ledsagning som biståndsbedömts och beviljats enligt socialtjänstlagen så tar även Laholms kommun ut en avgift. Ledsagning inom äldreomsorgen kan generellt beskrivas som hjälp och stöd vid resande, men kan också ges för att bryta isolering och öka möjligheten till lättare aktiviteter utom hemmet om inte behovet kan tillgodoses på annat sätt. Detta medan det vid LSS i större utsträckning rör sig om utförande av fritidsaktiviteter.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslutar om insatser i utifrån socialtjänstlagen (SoL 2001:453). Besluten tas utifrån det individuella behovet och insatsen syftar till att upprätthålla en skälig levnadsnivå. Nämnden har idag kvalificerade ledsagare anställda som jobbar heltid och nämnden erbjuder kostnadsfri ledsagning. Detta medan flertalet andra kommuner tar ut avgift för samtliga timmar eller efter visst tak.

Andra kommuner som har utrett frågan om att införa fri ledsagarservice enligt LSS, med Laholm som förlaga. Dessa kommuner omfattar både de som har utrett frågan och de som har testat modellen i projektform. Resultatet av dessa pekar på svårigheter i att översätta modellen från en liten kommun som Laholm till större kommuner. I Täby och Jönköpings kommuner infördes modellen under en tid i projektform, ingen av dessa kommuner valde efter försöksperioden att införa modellen. Jönköping anger

att erfarenheter från projektet visade att fri ledsagning nyttjades i en begränsad omfattning och att nöjdheten hos brukarna inte ökade i samband med projektet (nöjdheten var hög redan innan projektets början). Täby konstaterade att de inte fann något kostnadsneutralt sätt att införa modellen på.

Utöver att redan erbjuda kostnadsfri ledsagning, även om den föregås av en behovsprövning, så erbjuder nämnden en rad andra insatser utan behovsbedömning som ska komma i fråga innan beslut om ledsagning, såsom mötesplatser och aktiviteter för seniorer och möjlighet till färdtjänst till och från aktiviteter. Dessa resurser används för att främja en god hälsa, skapa gemenskap och bryta isolering och att det är dessa som ska nyttjas först. Sådana alternativ ska vara uttömda innan det blir aktuellt med bistånd enligt socialtjänstlagen.

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft under 2025. Den öppnar för att ge insatser utan behovsprövning. I samband med detta kommer nämnden behöva arbeta med att se över flera insatser som kan vara aktuella för detta.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen om att införa fri ledsagning och ledsagarservice mot bakgrund av att övriga kommuner, inklusive Laholm, inte har infört eller rekommenderat att införa fri ledsagning enligt SoL efter att frågan har utretts. Nämnden bedömer att förslaget är inriktat mot LSS, och att nämnden i dag har en skälig nivå när det gäller att bevilja ledsagning.

Ordförande   Anders Rubin

Förvaltningschef   Sergio Garay

Birgitta Ehlin (V) och Orwa Kadoura (V) reserverar sig muntligen mot beslutet.